

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 145182 24 Kž 3
Brčko, 21.05.2024. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE !

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Ilje Klaića, kao predsjednika vijeća, Srđana Nedića i Vuka Lučića, kao članova vijeća, uz učestvovanje Radmile Tomić kao zapisničara, u krivičnom postupku protiv optuženog M.E. zv. „M.“ iz B., zbog krivičnog djela Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i krivičnog djela Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a sve u vezi sa članom 54. istog Zakona („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 19/20), odlučujući o žalbama branilaca optuženog Kadrije Kolića i Marsele Bajramović, advokata iz Sarajeva i Osmana Mulahalilovića, advokata iz Brčkog, podnesenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 145182 22 K od 22.02.2024. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 21.05.2024. godine, u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Dijane Azapagić, optuženog i branilaca Kadrije Kolića i Marsele Bajramović, donio je sledeću

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe branilaca optuženog M.E. i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 145182 22 K od 22.02.2024. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 o K 145182 22 K od 22.02.2024. godine, optuženi M.E., oglašen je krivim da je radnjama opisanim u tački 1. izreke presude počinio krivično djelo Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje mu je primjenom članova 42., 43. i 49. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine utvrđena kazna zatvora u trajanju od devet (9) godina i tri (3) mjeseca, a radnjama opisanim pod tačkom 2. presude počinio krivično djelo Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365 stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje mu je utvrđena kazna zatvora u trajanju od jedne (1) godine, pa je primjenom člana 54. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset (10) godina.

Na osnovu člana 57. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine optuženom je u izrečenu kaznu zatvora uračunato vrijeme provedeno u pritvoru od 22.02.2022. godine u 10,00 sati do 26.05.2022. godine.

Istom presudom na osnovu člana 78. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je optuženom izrekao mjeru bezbjednosti oduzimanja predmeta i to:

četiri komada metaka vojne, bojeve municije kalibra 7,9 x 57 mm sa klasičnim zrnima oznake M49, dva pištoljska okvira, jedan vojni, bojev metak kalibra 7,62 x 39 mm sa klasičnim FMJ zrnom oznake M67, jedan vojni, bojev metak 7,62 x 54 mmR sa klasičnim FMJ zrnom, dva funkcionalna metalna okvira za municiju kapaciteta po 35 komada municije kalibra 7,62 x 25 mm namijenjeni za upotrebu kod vatrenog oružja, tipa automati marke PPŠ modeli 42 i 43, jedan metalni okvir za municiju kapaciteta 35 komada municije kalibra 7,62 x 25 mm u kome su se nalazila tri komada bojeve municije kalibra 7,62 x 25 mm, kutiju sa 50 komada metaka kalibra 44 mm, dvije kutije metaka sa 100 komada metaka kalibra 9x19 mm, 14 komada upaljača MAH-3, 18 komada upaljača MAH-2A, jedan komad TTM-M:60, tri komada DK-8, jedan komad TNT – 100 grama, jedan indikator za Mrud, jedan komad BRK-M:79, jedan komad RG-42, jedan komad BR-M:75, jednu ručnu dimnu bombu, tri komada PMA 3, dva komada tijela PMA-1, jedan upaljač za TIM-M:60, pet upaljača H-1, tri komada Upmah-3, 15 komada municije raznog kalibra od toga 9 komada vojne bojeve municije kalibra 7,62x39 mm, jedno inicijalno punjenje kalibra 7,62x39 mm za ispaljivanje puščane granate, jedan komad vojne bojeve municije kalibra 7,62x51 mm, jedan komad vojne bojeve municije kalibra 7,62x54 mmR, jedan komad vojne bojeve municije kalibra 5,56x45 mm NATO, dva vojna bojeva metka kalibra 7,62x39 mm, i jedan detonator za ručnu bombu kumulativni M:79, pištolj M57 sa pripadajućim okvirom i malokalibarsku pušku model 122, kalibra 22 mm LR radi uništenja.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 34/13, 27/14, 3/19 i 16/20) optuženog je sud obavezao da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 3.269,00 KM i paušal za rad suda u iznosu od 200,00 KM, odnosno ukupno 3.469,00 KM, u roku od 30 dana od dana pravosnažnosti presude.

Na osnovu člana 198. stav 3. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je oštećenu F.F. sa imovinskopравnim zahtjevom u cjelosti uputio na parnicu.

Protiv navedene presude žalbe su podnijeli branioci optuženog, advokati Kadrija Kolić i Marsela Bajramović (u daljem tekstu branioci) i Osman Mulahalilović (u daljem tekstu branilac).

Branioci Kadrija Kolić i Marsela Bajramović žalbu su podnijeli zbog:

- bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. i stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
- povrede Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka b. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
- pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i

- odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači na način da optuženog oslobodi od optužbe ili da pobijanu presudu ukine i odredi održavanje pretresa pred Apelacionim vijećem.

Branilac Osman Mulahalilović žalbu je podnio zbog:

- bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,
- povrede Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka d., člana 26. stavovi 1., 2. i 3., člana 164. i člana 365. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i
- pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 299. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s prijedlogom da ovaj sud žalbu uvaži, prvostepenu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje u skladu sa odredbom člana 315. stav 1. tačka a. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili da žalbu uvaži, prvostepenu presudu preinači u skladu sa odredbom člana 314. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te optuženog:
 - a) oslobodi od optužbe jer je postupao u nužnoj odbrani, na osnovu člana 26. stavovi 1. i 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili
 - b) oglasi krivim, a oslobodi od kazne na osnovu člana 26. stav 3. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili
 - c) optuženog oglasi krivim za krivično djelo iz člana 164. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te pri izricanju presude uzme u obzir u žalbi navedene olakšavajuće okolnosti, a za krivično djelo iz člana 365. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, izrekne uslovnu osudu.

Na žalbu branioca Osmana Mulahalilovića tužilac je podnio odgovor u kojem navodi da je žalba potpuno neosnovana, pa je predložio da ovaj sud žalbu odbije u cjelosti kao neosnovanu i potvrdi prvostepenu presudu.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda, održanoj dana 21.05.2024. godine branioci Kadrija Kolić i Marsela Bajramović detaljno su obrazložili sve žalbene navode na način kako je to i navedeno u opširno i detaljno napisanoj žalbi. Branioci su predložili kao i u žalbi da se njihova žalba uvaži i presuda preinači na način da se optuženi oslobodi od optužbe ili da se pobijana presuda ukine i odredi održavanje pretresa pred Apelacionim sudom.

Optuženi M.E. se složio sa navodima svoje odbrane i ostao pri žalbi koju je podnio njegov branilac Osman Mulahalilović.

Tužilac je izjavila da ostaje pri odgovoru koji je podnesen na žalbu advokata Osmana Mulahalilovića, te da imajući u vidu i odbranu koju su iznijeli branioci Kadrija Kolić i Marsela Bajramović da se navodi odbrane poklapaju i predložila da se žalbe branilaca optuženog odbiju kao neosnovane.

Branilac Marsela Bajramović se kratko osvrnula na iskaz tužioca uz konstataciju da ti navodi ne stoje.

Ovaj sud je ispitao pobijanu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbama, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove odluke iz sledećih razloga:

ŽALBA BRANILACA KADRIJE KOLIĆA I MARSELE BAJRAMOVIĆ

Kao što i proizilazi iz žalbe branilaca, a na šta je i branilac podsjetio na javnoj sjednici ista je podnesena, iz svih žalbenih osnova propisanih članom 296. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, navedeni žalbeni osnovi nisu podržani adekvatnom argumentacijom koja bi na uvjerljiv način ukazala da je prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke počinio navedene bitne povrede odredaba Zakona o krivičnom postupku na koje se neosnovano ukazuje, a koji bi za posledicu imali nezakonitu odluku kao što se žalbom tvrdi, pa je ovaj sud zaključio da je žalba branilaca neosnovana.

Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

U pogledu navedenog žalbenog osnova branioci prigovaraju da prvostepeni sud iznosi potpuno nejasne i protivrječne razloge koji ne proizilaze iz provedenih dokaza, te da na pogrešan način interpretira iskaze svjedoka, a da izostavlja odlučne činjenice, koje su od značaja prije svega za postojanje umišljaja, eventualnog nehata ili oblika krivičnog djela. Takođe, ne navode činjenice koje su izvan razumne sumnje dokazane i potvrđene, kao što je daljina nastradalog u odnosu na optuženog u momentu kada nastradali preduzima radnju protivpravnog napada niti ukazuje na činjenicu da je nastradali izvadio nož, te su izostali činjenični zaključci. Ovaj sud smatra da ti navodi branilaca nisu osnovani, jer je prvostepeni sud u odluci naveo potpune i jasne razloge za svaku odlučnu činjenicu kao i na osnovu kojih provedenih dokaza je ista utvrđena. Paušalni su žalbeni navodi da je prvostepeni sud na pogrešan način interpretirao iskaze svjedoka, tim prije jer je prvostepeni sud ukratko naveo u presudi relevantne dijelove iskaza navedenih svjedoka, a što je ovaj sud utvrdio analizirajući transkripte sa glavnih pretresa u odnosu na ono što je u presudi za svakog svjedoka opisano šta je izjavio, tako da su ti navodi branilaca netačni, pa ih sud nije ni prihvatio. Iako prigovaraju u navedenom pravcu branioci u žalbi ne ukazuju u čemu se ogleda pogrešna interpretacija iskaza navedenih svjedoka, odnosno nije ukazano za kojeg svjedoka je navedeno da je nešto izjavio, a da to ne odgovara onome što je svjedok izjavio na glavnom pretresu, a što je bilo predmet detaljne provjere i analize od strane ovog suda. U pogledu udaljenosti nastradalog u odnosu na optuženog i tu činjenicu prvostepeni sud je utvrdio pravilno na osnovu vještačenja vještaka hemijske struke Vesne Matić i vještaka sudske medicine Vede Tuće i u pogledu kojih nalaza je na stranama 16., 17. i 18. odluke dao adekvatne razloge, odnosno ukazao na udaljenost optuženog od oštećenog u momentu kada je došlo do otvaranja vatre iz pištolja kojim je rukovao optuženi u pravcu oštećenog. Nesporno je kod oštećenog u desnoj ruci prilikom uviđaja zatečena preklopljena čakija nož, što je i prvostepeni sud utvrdio i naveo na strani 20. odluke. Kada je u pitanju nekorektno ponašanje oštećenog u dužem vremenu prema optuženom, a i prema svim drugim mještanima mjesta I., prvostepeni sud je s razlogom cijenio kao doprinos oštećenog nastanku tragedije koja se desila, a u vidu olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, a što proizilazi iz obrazloženja odluke, a što govori da je

prvostepeni sud vodio računa o svim činjenicama i da je u pogledu istih dao jasne, potpune i uvjerljive razloge.

Kao što i proizilazi iz obrazloženja pobijane odluke, prvostepeni sud je izvršio detaljnu analizu svih provedenih dokaza, te slobodnu ocjenu dokaza u skladu sa odredbom člana 15. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, cijeneći svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima i tek na osnovu takve ocjene izvodio zaključke da li je neka činjenica dokazana, a kako je to i propisano odredbom člana 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da nije izostala adekvatna i detaljna ocjena dokaza kao što se žalbom želi prikazati.

U izreci presude detaljno su opisane radnje izvršenja krivičnih djela za koja je optuženi oglašen krivim, te izvršena pravilna pravna kvalifikacija radnji izvršenja, a potom u obrazloženju odluke navedeni adekvatni razlozi u pogledu odlučnih činjenica i na osnovu kojih dokaza su iste utvrđene. Obrazloženje odluke nije u suprotnosti sa izrekom ni sa ocjenom dokaza, kao što se žalbom neargumentovano tvrdi, jer je obrazloženje u potpunosti u skladu sa izrekom i što obrazloženje slijedi izreku, tako da jasno proizilazi na osnovu kojih dokaza je prvostepeni sud došao do činjeničnog utvrđenja na kojem je zasnovao svoje uvjerenje o krivici optuženog za navedena krivična djela. Branioci propuštaju da ukažu u čemu vide protivrječnost izreke i obrazloženja presude, tako da se navedeni prigovor nije mogao cijeliti osnovanim od strane ovog suda. U činjeničnom opisu radnje izvršenja krivičnih djela sadržani su i objektivni elementi navedenih krivičnih djela, odnosno mjesto, vrijeme, sredstvo i predmeti izvršenja, kao i subjektivni elementi manifestovani kroz direktni umišljaj optuženog sa kojim je prilikom izvršenja krivičnih djela postupao, a o čemu je prvostepeni sud takođe naveo adekvatne i uvjerljive razloge. S tim u vezi ovaj sud smatra, da su radnje izvršenja krivičnih djela za koja je optuženi oglašen krivim detaljno opisane i u sebi sadrže sva objektivna i subjektivna obilježja krivičnih djela za koja je optuženi oglašen krivim.

Neutemeljena je tvrdnja branilaca, jer ista nije dobila potvrdu ni u jednom provedenom dokazu, da je konkretne prilike oštećeni napao optuženog, te s tim u vezi ni tvrdnja da je prvostepeni sud izostavio opis radnje koju je preuzeo nastradali. Tokom dokaznog postupka utvrđena je činjenica da je kod oštećenog u desnoj ruci zatečena zatvorena preklopna čakija, međutim, to istovremeno ne znači da je bilo napada oštećenog na optuženog, kao što se žalbom branilaca neargumentovano u pretežnom dijelu žalbe tvrdi. Takođe, utvrđena činjenica da je optuženi na oštećenog prvi projektil ispalio sa udaljenosti 50 cm, ne znači da je u tom momentu bilo napada od strane oštećenog na optuženog. Iz te činjenice branioci izvode pogrešan zaključak da je bilo protivpravnog napada na optuženog. Pri tome, ovaj sud podsjeća da su sva tri projektila u oštećenog ispaljena u momentu kada se optuženi nalazio iza leđa oštećenog, a koja činjenica je, kao što se navodi u obrazloženju presude, utvrđena na osnovu nalaza vještaka medicinske struke Zdenka Cihlarža, strana 15. presude i nalaza vještaka sudske medicine Vede Tuće, strana 17. i 18. presude. Nadalje činjenica da je oštećeni osuđivan za krivična djela sa elementima nasilja i da je bio u zavadi sa praktično cijelim selom, ne ukazuju na zaključak van razumne sumnje da je kritične situacije optuženi bio napadnut, odnosno izvedeni dokazi ne ukazuju na elemente nužne odbrane, na čemu branioci insistiraju. Iz provedenih dokaza proizilazi da je oštećeni bio prijeko naravi, konfliktna osoba i da praktično njegove komšije, odnosno svjedoci koji su saslušani tokom dokaznog postupka za istog nisu imali lijepe riječi.

Međutim, ta nesporno utvrđena činjenica ne ukazuje da je u konkretnoj situaciji S.F. fizički napao optuženog M.E., a ovaj bio prinuđen da se brani. Budući da nije bilo napada oštećenog na optuženog, a time ni potrebe da učinilac od sebe ili drugog odbije direktni ili predstojeći protivpravni napad, a što su elementi nužne odbrane iz člana 26. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno osnova koji isključuje protivpravnost, u takvoj situaciji nije ni bilo uslova za primjenu navedenog instituta na čiju primjenu se od strane branilaca neadekvatno insistira.

Kada je u pitanju odluka prvostepenog suda da ne prihvati koncepciju odbrane da je optuženi postupao u nužnoj odbrani, sud je u pogledu takvog svog stava iznio adekvatnu argumentaciju ukazujući na elemente nužne odbrane i na strani 27. odluke naveo razloge koji u potpunosti opravdavaju i čine pravilan zaključak da u konkretnom slučaju nije bilo uslova za primjenu nužne odbrane, kao osnova isključenja protivpravnosti. Kao što i sud navodi nije izveden nijedan dokaz koji bi ukazao da je u vrijeme izvršenja krivičnog djela ili neposredno prije optuženi M.E. bio napadnut od strane oštećenog ili da mu je eventualno prijetio, odnosno, predstojao protivpravni napad na njegov tjelesni integritet. Predmet razmatranja i ocjene prvostepenog suda u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja, bili su svi provedeni dokazi od strane tužioca i od strane odbrane, nakon čega je prvostepeni sud došao do činjeničnog utvrđenja da je optuženi počinio krivična djela na način opisan u izreci presude. S tim u vezi ne stoji žalbeni prigovor povrede člana 14. (jednakost u postupanju i pravedno suđenje) i člana 15. (slobodna ocjena dokaza) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u kom pravcu se neargumentovano žalbom branilaca želi ukazati.

Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 2.
Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Nisu branioci u pravu kada tvrde da sud nije pravilno cijenio ni interpretirao odlučne činjenice, odnosno da je nepravilno primijenio odredbu člana 15. (slobodna ocjena dokaza) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i da nije s jednakom pažnjom cijenio i činjenice koje idu u korist optuženom, odnosno da je određene činjenice pogrešno interpretirao. Obrazloženje pobijane presude ne ostavlja prostora za naprijed navedenu tvrdnju branilaca, jer je sud sa jednakom pažnjom cijenio sve izvedene dokaze koje su predložili i tužilac i branioci, tako da se ne može adekvatno prigovarati da prvostepeni sud sa jednakom pažnjom nije cijenio sve dokaze.

Tačno je da je vještak hemijske struke Vesna Matić u svom nalazu utvrdila da se desni rukav oštećenog u trenutku prvog pucnja nalazio na rastojanju 50 cm od usta cijevi oružja, a na šta i branioci podsjećaju na strani 6. i 7. žalbe. Takođe, tačno je da je na 16. strani zadnji pasus odluke, prvostepeni sud naveo da se radi o odstojanju do 50 m od usta cijevi oružja, na šta branioci takođe na istom mjestu u žalbi podsjećaju. Međutim, iako branioci pravilno zapažaju i ukazuju na navedene razlike u rastojanju usta cijevi oružja od desnog rukava, radi se o očiglednoj omašci prilikom pisanja od strane prvostepenog suda, jer je prvostepeni sud navedeni nalaz vještaka hemijske struke Vesne Matić u potpunosti prihvatio, pa prema tome i utvrđene činjenice koje se tiču odstojanja usta cijevi oružja iz kojeg je pucao optuženi do rukava jakne oštećenog. Usled te očigledne omaške nastale pri pisanju, branioci iako, po ocjeni ovog suda, i sami svjesni da se radi o očiglednoj omašci neosnovano prigovaraju povredi člana 14. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,

odnosno da je sud povrijedio princip jednakosti stranaka u postupku i da nije sa jednakom pažnjom cijenio i ispitao i one činjenice koje idu u korist optuženog. Naprijed navedena tvrdnja branilaca je neosnovana i neargumentovana, jer je očigledno, da se radi o omašci prilikom pisanja od strane prvostepenog suda, a i potpuno bi bilo nelogično da se radi o navedenoj udaljenosti do 50 metara, kako je prvostepeni sud omaškom napisao. S tim u vezi nije bilo ni uslova za primjenu načela *in dubio pro reo* iz člana 3. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer kod prvostepenog suda nije bilo ni dileme ni sumnje u pogledu naprijed navedene činjenice, a ni bilo koje druge činjenice koju je utvrdio tokom dokaznog postupka, pa da bi sud takvu sumnju ili dilemu riješio presudom na način koji je povoljniji za optuženog, a na šta se žalbom branilaca neargumentovano prigovara. Naprijed navedenu omašku prilikom pisanja od strane prvostepenog suda branioci pokušavaju dovesti u vezu sa nesporno utvrđenom činjenicom da je kod oštećenog zatečena zatvorena preklapna čakija, pa izvode pogrešan zaključak da je optuženi bio izložen protivpravnom napadu podobnim sredstvom da se ugrozi život optuženog, a imajući u vidu činjenicu da je oštećeni S.F. mlađa i fizički snažnija osoba. Naprijed navedene konstrukcije odbrane ovaj sud nije mogao prihvatiti, jer iste nisu dobile uporište u provedenim dokazima.

Povreda Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka a.) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Navedeni prigovor se odnosi na to da li je djelo za koje se optuženi goni krivično djelo, pa s tim u vezi branioci ukazuju na zakonsku odredbu povrede Krivičnog zakona, kada djelo za koje je optuženi optužen, ne predstavlja krivično djelo. Potom branioci zaključuju da se iz izvedenih dokaza ne može zaključiti da radnja optuženog iz tačke 1. presude predstavlja krivično djelo i da tužilac nije dokazao postojanje konstitutivnih obilježja bića krivičnog djela ubistvo, a da se u konkretnom slučaju radi o školskom primjeru preduzimanja dozvoljene radnje od strane optuženog da bi od sebe odbio istovremeni i direktno predstojeći protivpravni napad, i da je tu radnju preduzeo u stanju jake razdraženosti, tako da nije mogao da shvati posledicu i značaj radnje koju preduzima i da je u stanju jake razdraženosti i afektivnog stanja doveden postupcima nastradalog. Navedena konstrukcija branilaca kojom se želi prikazati da je optuženi kritične prilike djelo izvršio u stanju jake razdraženosti se nije mogla prihvatiti, jer nije izveden nijedan dokaz koji bi dokazao da se optuženi nalazio u stanju jake razdraženosti, pa se ne može tvrditi da se radi o ubistvu na mah, imajući u vidu prije svega nalaz i mišljenje vještaka psihijatra dr Olega Grubača, koji je utvrdio da je optuženi kritične prilike bio u razdraženom stanju, ali da nije bio razdražen u forenzičkoj terminologiji i da se koristi i termin afektivna tenzija, o čemu prvostepeni sud govori na strani 16. pobijane odluke. Za postojanje krivičnog djela ubistva na mah, kao privilegovanog ubistva, nije dovoljno da je ubistvo izvršeno u afektnom i razdraženom stanju u forenzičkoj terminologiji, kao što je to utvrdio i vještak, već izvanrednom duševnom stanju učinioca, koje po svom intenzitetu dovodi do takvog uzbuđenja da izvršilac stvara trenutnu odluku o izvršenju ubistva. U praksi gotovo sva krivična djela ubistva izvršiocima čine u većem ili manjem stepenu afekta, ali da bi neko krivično djelo ubistva bilo tretirano kao privilegovana vrsta ubistva, odnosno kao ubistvo na mah, potrebno je da je ono izvršeno u stanju jake razdraženosti, a koji stepen razdraženosti nije utvrđen tokom dokaznog postupka, ni od strane vještaka, ni od strane suda, pa se s tim u vezi nije mogla ni prihvatiti tvrdnja branilaca da je u konkretnom slučaju optuženi postupao u stanju jake razdraženosti.

Nadalje, branioci pokušavaju osporiti postojanje subjektivnog obilježja krivičnog djela za koje je optuženi oglašen krivim, odnosno postojanje direktnog umišljaja da se oštećeni liši života. Kada je u pitanju psihički odnos optuženog prema počinjenom djelu, prvostepeni sud je pravilno zaključio da je postupao sa direktnim umišljajem i o tome je na strani 27. odluke dao adekvatne razloge koji upućuju na pravilnost zaključka prvostepenog suda da je krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem. Navedeno proizilazi iz utvrđene činjenice da je optuženi u oštećenog S.F. iz neposredne blizine ispalio tri hica u trenutku kada je oštećeni bio okrenut leđima, a koji položaj oštećenog u odnosu na optuženog su utvrdili vještaci Zdenko Cihlarž i Vedo Tuco, što je takođe prvostepeni sud cijenio u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja. Branioci dalje smatraju, budući da je optuženi navedene prilike bio u stanju afektivne sužene svijesti kao privremene duševne poremećenosti, da ta činjenica ukazuje da nema subjektivnog elementa bića krivičnog djela. Međutim, takvo stanje u kojem se optuženi nalazio, ne isključuje umišljaj optuženog da liši života oštećenog. Okolnosti da se optuženi nalazio u stanju afektivne sužene svijesti i privremene duševne poremećenosti ne isključuju direktni umišljaj optuženog na lišenje života, jer usled takvog psihičkog stanja njegova sposobnost da shvati značaj radnji koje preduzima i da upravlja svojim postupcima nije bila sasvim isključena već bitno smanjena, odnosno optuženi je bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, a koja ne isključuje umišljaj, kako se žalbom neargumentovano tvrdi.

Potom branioci neargumentovano tvrde da u konkretnoj situaciji imamo protivpravni napad na optuženog, a u tom pogledu ne navode nijedan adekvatan dokaz, sem utvrđene činjenice da je kod optuženog zatečena preklopna čakija i da je fizički korpulentniji i mlađa osoba od optuženog, što samo od sebe bez konkretno preduzetih radnji ne pruža valjanu osnovu za zaključak da se radi o protivpravnom napadu, na čemu branioci neargumentovano insistiraju.

Prvostepeni sud je razmatrao stav odbrane da je optuženi kritične prilike postupao u stanju nužne odbrane, ali istu nije prihvatio o čemu je na strani 25. i 29. odluke dao adekvatne razloge, koji isključuju prigovor branilaca da je prvostepeni sud pogrešno zaključio da su radnjama optuženog ostvarena sva obilježja krivičnog djela Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Neargumentovana je i neosnovana tvrdnja branilaca da je dokazano da je optuženi djelovao u stanju jake razdraženosti izazvane radnjama nastradalog, na koji način se ušlo u elemente krivičnog djela ubistvo na mah. Kao što je već rečeno naprijed, stepen jake razdraženosti, na koji se branioci pozivaju, nije utvrđen kod optuženog, a niti je proveden bilo koji dokaz da je oštećeni preduzeo bilo kakvu radnju koja bi dala osnova za tvrdnju da se u konkretnom slučaju radi o ubistvu na mah.

Povreda Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka b.) Zakona o
krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Navedeni prigovor se odnosi na postojanje okolnosti koje isključuju krivičnu odgovornost. U kontekstu ovog prigovora branioci ističu da je prvostepeni sud pogrešno cijenio činjenice da je radnja krivičnog djela počinjena u takvim okolnostima da je nastradali u kontinuitetu napadao optuženog i terorisao njega i svu lokalnu zajednicu i da je nastradali napadom na optuženog istog doveo u afektno stanje i stanje jake razdraženosti, zbog čega optuženi nije mogao da shvati značaj svojih postupaka. Međutim, za ovaj sud je neprihvatljiva navedene tvrdnja branilaca, jer je ista u suprotnosti sa provedenim dokazima. Kao što proizilazi iz žalbe

neprestano se potencira na stanju jake razdraženosti u kojoj se navodno nalazio optuženi, iako stanje jake razdraženosti nije utvrđeno tokom dokaznog postupka, iako su na te okolnosti provedena određena vještačenja. Potom neargumentovano se tvrdi da optuženi nije mogao da shvati značaj svojih postupaka, praktično ukazujući na elemente neuračunljivosti iz člana 36. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, iako je vještačenjem utvrđeno da je optuženi bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, što znači da je bio uračunljiv i da je mogao da shvati značaj svoga djela i da upravlja svojim postupcima, a da je ta mogućnost bila bitno smanjena, pa se navedena tvrdnja branilaca nije mogla smatrati argumentovanom i prihvatiti od strane ovog suda. Utvrđena bitno smanjena uračunljivost u smislu člana 36. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je osnov za blaže kažnjavanje, a ne za isključenje krivične odgovornosti, u kom pravcu se pledira žalbom branilaca, pa se pokušava ukazati da se radi o povredi Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka b. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje iz člana 299. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Neosnovano branioci prigovaraju da tužilac nije uspio da dokaže navode iz optužnice, pa je sud u konkretnoj situaciji trebao da donese oslobađajuću, a ne osuđujuću presudu i da interpretira dokaze i činjenice na pogrešan način. Iz provedenih dokaza na osnovu kojih je prvostepeni sud utvrdio činjenično stanje cijeneći kvalitete provedenih dokaza prvostepeni sud, a i ovaj, zaključuje da je tužilac uspio da dokaže da je optuženi počinio navedena krivična djela za koja je optužen, odnosno postupio u skladu sa odredbom člana 16. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Nadalje neprihvatljiva je tvrdnja branilaca, a na kojoj potenciraju na više mjesta u žalbi da je prvostepeni sud izvršio pogrešnu ocjenu dokaza, te da je svjedočenja pogrešno interpretirao, a da je isto za posledicu imalo pogrešno utvrđeno činjenično stanje. Ovaj sud smatra da je prvostepeni sud sve pravno relevantne i odlučne činjenice na osnovu provedenih dokaza pravilno i potpuno utvrdio, te je netačna tvrdnja da je prvostepeni sud pogrešno interpretirao svjedočenja saslušanih svjedoka. Iako na ovoj tvrdnji branioci istrajavaju tokom cijele žalbe, u istoj ni na jednom mjestu nisu ukazali koji je iskaz prvostepeni sud pogrešno interpretirao, odnosno u skraćenom sažetku iskaza svjedoka naveo nešto što svjedoci tokom glavnog pretresa nisu ili su drugačije izjavili. U tom pogledu od strane branilaca izostala je argumentacija, pa nije ni bilo razloga da se navedeni prigovor na te okolnosti cijeni osnovanim. Naprijed navedene neargumentovane tvrdnje branioci žele prikazati kao pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, a što ovaj sud nije mogao prihvatiti i cijeliti osnovanim prigovorom.

Na strani devetoj žalbe branioci vrše analizu događaja opisanog u tački 1. izreke presude, pa po ocjeni ovog suda pogrešno zaključuju da iz dokaza ne proizilazi da je optuženi prilikom izvršenja krivičnog djela postupao sa direktnim umišljajem, da oštećenog S.F. liši života. Potom ukazuju na odredbu člana 35. (sadržaj krivice) Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i odredbu člana 37. (umišljaj) istog Zakona, pa prigovaraju da je prvostepeni sud u obrazloženju odluke naveo da je navodno optuženi postupao sa direktnim umišljajem, bez adekvatnog obrazloženja, te da je istovremeno navedeno da je optuženi bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, izazvane afektivnim suženjem svijesti kao privremene duševne

poremećenosti. U prednjem dijelu ove odluke već je bilo riječi o obliku svijesti kao subjektivnom elementu sa kojim je optuženi postupao prilikom izvršenja krivičnog djela i da ovaj sud podržava činjenično utvrđenje da je optuženi krivično djelo izvršio sa direktnim umišljajem. Na strani 27. i dijelom 28. odluke prvostepeni sud je dao adekvatne razloge na osnovu kojih dokaza i činjenica je utvrdio da je optuženi postupao sa direktnim umišljajem. Takođe je utvrđeno da je optuženi prilikom izvršenja krivičnog djela bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti usled afektivnog suženja svijesti, pa onda branioci prigovaraju da pravilnom ocjenom dokaza sud nije mogao doći do zaključka da je optuženi bio svjestan svoga djela i htio njegovo izvršenje. Kao što je već u prednjem dijelu ove odluke rečeno, sposobnost optuženog da shvati značaj djela i da upravlja postupcima bila je bitno smanjena, odnosno optuženi je bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, što znači da je bio uračunljiv, ali ta uračunljivost je bila smanjena, što je u skladu sa odredbom člana 36. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osnov za blaže kažnjavanje, a ne za isključenje krivične odgovornosti. Za braniocima je neprihvatljivo utvrđenje da je optuženi krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem, pored toga što je u momentu izvršenja krivičnog djela bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, očigledno smatrajući da takvo stanje isključuje umišljaj kao psihički odnos optuženog prema izvršenom krivičnom djelu. Međutim, takav stav branilaca je za ovaj sud neprihvatljiv, budući da bitno smanjena uračunljivost, a u kojem obliku uračunljivosti se optuženi nalazio prilikom izvršenja krivičnog djela, ne isključuje umišljaj, jer bi to u suštini značilo da optuženi nije bio uračunljiv uopšte, kako se žalbom branilaca na indirektan način želi prikazati.

U postupku utvrđivanja činjeničnog stanja prvostepeni sud se u dovoljnoj mjeri bavio pitanjem uračunljivosti i umišljaja optuženog i o tome naveo adekvatne razloge koji isključuju prigovor branilaca na te okolnosti. Kao što je i u prednjem dijelu odluke navedeno, nije bilo uslova za primjenu načela *in dubio pro reo* iz člana 3. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na čiju primjenu se na više mjesta žalbom neosnovano potencira. Potom se branioci bave utvrđenim činjenicama u pogledu starosne dobi optuženog M.E., da su se svjedoci izjasnili da se radi o čestitom i dobrom čovjeku, te ukazuju na ličnost oštećenog da se radi o mlađoj osobi starosne dobi 56 godina i da je jače fizičke konstitucije, o problematičnoj osobi bahatog ponašanja, kao i da je do sada prekršajno kažnjavan zbog narušavanja javnog reda i mira i osuđivan za druga krivična djela.

Nakon izvršene naprijed navedene analize i osvrta na ličnost optuženog i oštećenog branioci izvode zaključak koji prilagođavaju interesima odbrane iako je u suprotnosti sa izvedenim dokazima, da je oštećeni prilikom napada na optuženog izvadio nož i da je samo preostalo da otvori nož i direktno ugrozi život optuženog, a da u tom momentu optuženi upotrebljava vatreno oružje. Međutim, branioci potpuno zanemaruju, a što tokom cijele žalbe čine, da nema dokaza koji bi ukazao da je zaista oštećeni fizički napao na optuženog, pa da je ovaj u cilju da zaštiti svoj život upotrijebio vatreno oružje i lišio života oštećenog. Nasuprot tome branioci koncepciju nužne odbrane zasnivaju na tome da je oštećeni imao nož u ruci koji nije bio otvoren, ali i pretpostavci da je napao na optuženog.

Sud se prilikom utvrđivanja činjenica bavio provedenim dokazima i materijalnom dokumentacijom u smislu člana 281. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji propisuje da sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu, tako da je

došao do pravilnog činjeničnog utvrđenja na kojem je zasnovao svoje uvjerenje da je optuženi na opisan način lišio života oštećenog S.F., pa ovaj sud ne vidi razloge za prigovor u tom pogledu.

Branioци podsjećaju na iskaze svjedoka Š.K., E.K., A.F.1 i S.P., a na okolnosti ličnosti oštećenog S.F. Iz provedenih dokaza na koje i branioци podsjećaju, a i iz iskaza drugih svjedoka proizilazi da je oštećeni S.F. bio čovjek prijeke naravi, problematičan, sklon nasilju, da nije bio dobar komšija svojim sugrađanima, a što je u ostalom utvrdio i prvostepeni sud, o čemu govori na strani 27. odluke, jer to proizilazi iz iskaza saslušanih svjedoka iako sud nije prihvatio navedenu peticiju mještana sela I., dovodeći opravdano u pitanje autentičnost navedene peticije. Međutim, činjenice koje se tiču ličnosti oštećenog utvrđene su neposrednim saslušanjem svjedoka na čije iskaze su se u žalbi osvrnuli i branioци. Ne radi se o uskraćivanju prava na odbranu kako se žalbom tvrdi, nego detaljnoj analizi i ocjeni svakog dokaza na koji način je postupao prvostepeni sud, pa neprihvatanje navedene peticije mještana sela I. ne može se posmatrati na način kako se to žalbom branilaca čini. Svaki dokaz, pa i navedena peticija mještana sela I. mora biti pouzdan, autentičan i relevantan, a što je izostalo kada je u pitanju navedeni dokaz. Međutim, na osnovu saslušanih svjedoka sa sigurnošću se utvrdilo o kakvoj ličnosti i sklonostima istog se radi kada je u pitanju oštećeni S.F.

Neprihvatljiva je za ovaj sud tvrdnja branilaca da se događaj opisan iz tačke 1. izreke presude desio upravo suprotno i da je proizašao iz napada koji je preduzeo oštećeni S.F. na optuženog. Navedeni prigovor u stvari predstavlja kreiranje događaja branilaca sa aspekta interesa odbrane što ovaj sud nije mogao prihvatiti, jer je u suprotnosti sa izvedenim dokazima. Takva koncepcija odbrane nije dobila potvrdu kroz provedeni dokazni postupak, rezultat je pogrešne ocjene dokaza od strane branilaca i pretpostavki da se događaj desio onako kao što branioци žele prikazati. Konstantna tvrdnja iznesena u žalbi branilaca da je optuženog napao S.F. su rezultat neodrživih pretpostavki i neodrživa koncepcija odbrane, budući da takva tvrdnja nije dobila potvrdu kroz izvedene dokaze.

Pogrešan je zaključak branilaca da se optužnicom tvrdi da je prvo došlo do verbalne komunikacije između oštećenog i optuženog, pa da onda dolazi do napada nastradalog S.F. na optuženog, a optuženi onda preduzima radnju da odbije protivpravni napad upotrebom pištolja, dok je napadač upotrijebio nož. Navedena tvrdnja branilaca je potpuno suprotna činjeničnom opisu iz tačke 1. izreke presude, jer se u istom nigdje ne spominje da je oštećeni nožem napao optuženog M.E.

Kao što je već u prednjem dijelu odluke navedeno sa sigurnošću je utvrđeno na osnovu provedenih dokaza na koje i branioци podsjećaju u žalbi da je u desnoj ruci S.F. zatečen nož čakija koja je bila zaklopljena, te uvažavajući i ono što su o oštećenom svjedočili njegovi poznanici, ne daju dovoljno osnova da se zaključi, kao što branioци u žalbi pogrešno čine, da je kritične prilike S.F. izvadio nož iz džepa i napao optuženog. Nož je opasno sredstvo i istim se mogu nanijeti povrede, međutim nema dokaza da je navedeni nož oštećeni upotrijebio ni da je napao na optuženog. Pored toga što nema dokaza koji bi učinio vjerovatnom navedenu tvrdnju branilaca, takva tvrdnja iako predstavlja pretpostavku da je oštećeni nožem napao optuženog je za ovaj sud i nelogična. Ta nelogičnost se ogleda u činjenici da je optuženi fizički starija osoba, dok je oštećeni mlađi jači i fizički nadmoćan, u odnosu na optuženog od

kojeg je i mlađi 35 godina, da praktično u takvom odnosu fizičke snage nožem napadne na optuženog.

Budući da prvostepeni sud nije prihvatio tvrdnju odbrane da je oštećeni S.F. napao optuženog, onda nije ni bio u obavezi da se posebno bavi pitanjem fizičke konstitucije jednog i drugog učesnika ovog tragičnog događaja, jer se radi o nespornim činjenicama da je oštećeni fizički nadmoćniji u odnosu na optuženog, imajući u vidu prije svega razliku u starosnoj dobi.

U znatnom dijelu žalbe neprestano se potencira na fizičkoj i starosnoj razlici između optuženog i oštećenog i u kontekstu toga iznosi neargumentovana tvrdnja da je oštećeni izvadio iz džepa nož čakiju, što je kod optuženog stvorilo strah, pa da zbog toga u afektivnom stanju ispaljuje tri hica prema optuženom, a sve sa namjerom da od sebe otkloni neposrednu i prijetecu opasnost, pa potom branioci zaključuju, ali da nije imao namjeru da ga liši života. Navedena tvrdnja je lišena svakog osnova i u potpunoj suprotnosti i protivrječna utvrđenoj činjenici da je iz neposredne blizine optuženi u oštećenog ispalio tri hica iz pištolja, a potom se tvrdi da pri tome nije imao namjeru da ga liši života. Na takav način žalba dolazi u izvjesnu protivrječnost iznoseći dvije potpuno suprotne i nespojive tvrdnje koje ovaj sud nije mogao cijeniti osnovanim i prihvatljivim.

Utvrđenu činjenicu da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio u stanju smanjene uračunljivosti branioci pokušavaju dovesti u vezu sa sviješću optuženog prilikom izvršenja krivičnog djela, pa pogrešno zaključuju da optuženi u velikom dijelu nije imao razvijenu svijest da svojim radnjama može povrijediti, odnosno lišiti života oštećenog, pa ponovo pokušavaju u pitanje dovesti utvrđenje da je optuženi krivično djelo počinio sa direktnim umišljajem o čemu je u prednjem dijelu ove odluke na nekoliko mjesta bilo riječi. Potom branioci neargumentovano iznose tvrdnju da je optuženi postupao u nužnoj odbrani, te da su ispunjeni svi kumulativni uslovi, odnosno elementi nužne odbrane, prekoračenja nužne odbrane ili u krajnjem slučaju ubistva na mah. Na navedeni način odbrana se praktično počinje u više pravaca neargumentovano i neuvjerljivo baviti pitanjem drugih aspekata odbrane. Prvostepeni sud se odredio i iznio svoj stav u pogledu tvrdnje odbrane da je optuženi postupao u nužnoj odbrani i na stranama 25. i 29. odluke iznosi uvjerljivu argumentaciju da se u konkretnom slučaju ne radi o nužnoj odbrani na kojoj branioci insistiraju.

Na strani 13. žalbe branioci iznose mišljenje da se u konkretnom slučaju radilo o istovremenom i direktnom predstojećem protivpravnom napadu, jer je nastradali zatečen sa čakijom u desnoj ruci i fizički jači od optuženog. Kao što se vidi branioci ukazuju da se radi o predstojećem protivpravnom napadu. Međutim na prethodnoj strani žalbe branioci zaključuju da dokazi ukazuju da je kritične prilike S.F. izvadio nož iz džepa i napao optuženog, što po ocjeni ovog suda, navedene žalbene navode čini protivrječnim i za ovaj sud neprihvatljivim.

Nakon toga branioci vrše analizu navedenog događaja ukazujući na već više puta ponavljano ličnost oštećenog kao i njegovu fizičku prednost u odnosu na optuženog, pa zaključuju da je kritične prilike nakon verbalne rasprave optuženi izvadio čakiju i da je uslijedio napad na optuženog. Kao što se dâ zaključiti neargumentovano se insistira na činjenici da je došlo do fizičkog napada oštećenog na optuženog iako za takvu tvrdnju nije izveden nijedan dokaz. To nisu potvrdili ni

svjedoci odbrane koji su se uglavnom bavili pitanjem ličnosti oštećenog, a o konkretnom tragičnom događaju nisu imali konkretnih saznanja.

Potpuno je neprihvatljiva tvrdnja branilaca da optuženi iako je u oštećenog ispalio tri projektila, ne znači da je imao namjeru da S.F. liši života. Ako bi se takva tvrdnja branilaca prihvatila kao realna, onda bi bilo nužno odgovoriti na pitanje koje se neizostavno nameće, koji je onda cilj i namjeru imao optuženi kada je iz pištolja iz neposredne blizine, dva metka ispalio u gornji dio leđa optuženog, kao što je to i utvrđeno tokom dokaznog postupka. Naravno, takva tvrdnja odbrane je potpuno neuvjerljiva i za ovaj sud potpuno nelogična, pa je nije mogao cijeniti osnovanom. Cijeneći dokaze, po ocjeni ovog suda, na neobjektivan način prilagođavajući interesima odbrane, branioci usled toga dolaze do pogrešnog zaključka da su u konkretnoj situaciji bili prisutni svi elementi nužne odbrane ili eventualno njenog prekoračenja. Kroz ocjenu i tumačenje izvedenih dokaza i odbrana očigledno dolazi sada do drugog zaključka, da se ne radi više o ubistvu na mah, nego o drugom institutu, odnosno nužne odbrane ili njenog prekoračenja, što žalbene prigovore i koncepciju odbrane, po ocjeni ovog suda, dodatno čine i neosnovanom i neuvjerljivom.

Branioci smatraju da je postupanje optuženog u konkretnoj situaciji predstavljalo jedini mogući način da se odbrani, a proporcionalnost napada i odbrane u smislu upotrebe pištolja iz kojeg je pucao ne može se smatrati neadekvatnom odbrambenom radnjom i cijeniti kao prekoračenje nužne odbrane u smislu člana 26. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Pri tome zanemaruju da nijedan dokaz ne potkrepljuje navode odbrane da je optuženi napadnut, pa da je imao legitimno pravo da se brani i da je odbrana srazmjerna napadu, imajući u vidu već više puta spominjanu razliku u fizičkoj konstituciji između optuženog i oštećenog. Pravilno je prvostepeni sud zaključio da se ne može raditi o nužnoj odbrani, jer u konkretnoj situaciji na optuženog nije bilo napada, niti je predstojao napad, pa da bi u takvoj situaciji optuženi imao legitimno pravo da se brani. Kako u konkretnom slučaju nije bilo uslova za primjenu nužne odbrane usled izostanka elemenata za primjenu navedenog instituta, odnosno jer na optuženog nije bilo istovremenog ni predstojećeg protivpravnog napada, onda nije bilo ni uslova za prekoračenje nužne odbrane iz člana 26. stav 3. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u kom pravcu takođe se žalbom branilaca na neargumentovan način pledira.

U namjeri dokazivanja osnovanosti žalbenog prigovora branioci se pozivaju na presudu Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 09 o K 036632 21 Kž 5 koja je bila predmet razmatranja ovog suda, pa je ovaj sud zaključio da se ne radi o identičnim situacijama kao što je konkretna da bi se mogao primijeniti institut nužne odbrane. Pozivajući se na navedenu presudu branioci kao što to i u žalbi uporno čine zanemaruju da izvedeni dokazi ne ukazuju da je bilo napada oštećenog na optuženog. Takođe i druge sudske odluke na koje se branioci u žalbi pozivaju ne idu u prilog tvrdnji odbrane da se u konkretnom slučaju radilo o nužnoj odbrani. Naime, ni za ovaj sud nije sporno legitimno pravo svakog napadnutog da se brani i zaštiti svoj tjelesni integritet na način da odbije od sebe istovremeni i direktni protivpravni napad koji bi bio srazmjernan napadu na način propisan članom 26. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, preduslov prava na odbranu je da izvršilac bude napadnut, a što se nije desilo u konkretnoj situaciji.

Kada je u pitanju činjenica koja se tiče odstojanja između optuženog i oštećenog u trenutku kada je optuženi pucao u oštećenog, vještak hemijske struke Vesna Matić je utvrdila da je udaljenost između optuženog i oštećenog u momentu pucanja u lijevu ruku oštećenog bila 50 cm, a da je jedan projektil ispaljen sa udaljenosti od oko 1,8 m u predjelu leđa, a treći projektil u predjelu leđa na udaljenosti većoj od 1,8 m. Navedenu činjenicu je potvrdio i vještak odbrane Vedo Tuco. Međutim, žalbom branilaca se neargumentovano prigovara da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio da su optuženi i oštećeni bili udaljeni 1,80 metara u momentu ispaljivanja projektila u predjelu leđa. Takvu tvrdnju branioci zasnivaju na tvrdnji da su na rukama S.F. pronađene barutne čestice. Praktično na takav način branioci ne prihvataju ni nalaz vještaka koji je saslušan po njihovom prijedlogu. Kada je u pitanju rastojanje između optuženog i oštećenog u momentu kada je projektil pogodio oštećenog u lijevu podlakticu odstojanje je iznosilo 50 cm, kako je utvrdila vještak Vesna Matić. Međutim, branilac tu činjenicu pokušava dovesti u vezu sa tvrdnjom da optuženi nije imao drugog izbora da se odbrani, nego pucanjem iz pištolja u pravcu oštećenog. Ovaj sud podsjeća da su projektili ispaljeni u oštećenog ispaljeni u situaciji kada se optuženi nalazio iza oštećenog, što su potvrdili vještaci medicinske struke Zdenko Cihlarž, a i vještak odbrane Vedo Tuco. Povrede kod S.F. su nastale dok je bio okrenut leđima licu koje je pucalo, kako je pojasnio vještak Zdenko Cihlarž. Imajući to u vidu, te i druge izvedene dokaze, pravilan je zaključak prvostepenog suda da se u konkretnom slučaju ne radi o nužnoj odbrani.

Po ocjeni ovog suda neargumentovana je tvrdnja branilaca da se u konkretnoj situaciji radi o školskom primjeru nužne odbrane, imajući u vidu elemente nužne odbrane, a cijeneći izvedene dokaze, sud nije našao uporište ni u jednom dokazu za navedenu tvrdnju branilaca optuženog. Nesporni su za ovaj sud već više puta ponavljani navodi od strane odbrane koji se tiču ličnosti oštećenog, njegove fizičke nadmoći nad optuženim i da se to desilo na posjedu optuženog. Međutim, to nisu činjenice i dokazi koji ukazuju da je zaista oštećeni fizički nasrnuo na optuženog, kako se neargumentovano žalbom tvrdi.

U dijelu žalbe branioci vrše analizu nalaza i mišljenja vještaka medicinske struke Olega Grubača i Danijele Ostojić djelimično ih interpretirajući, pa potom imajući u vidu osobine ličnosti nastradalog, te osobine i starosnu dob optuženog, zaključuju da se radi o nužnoj odbrani. Kao argument takvom svom stavu branioci se pozivaju na odluku Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj 03 K 009020 16 Kž 4 od 19.12.2016. godine. Za ovaj sud je nesporno da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela, kao što su to navedeni vještaci utvrdili bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti. Navedeno stanje branioci dovode u vezu sa fizičkom konstitucijom optuženog i oštećenog, pa onda ponovo, kao što to tokom cijele žalbe čine, zaključuju da se radi o nužnoj odbrani, u pogledu koje tvrdnje nije izveden nijedan pouzdan dokaz koji bi otvorio mogućnost na kojoj branioci insistiraju. Što se tiče presude na koju se pozivaju radi se o situaciji koja nije adekvatna za komparaciju, zato što u navedenom slučaju iz pozivane presude proizilazi da je optuženi F.E. od sebe odbijao napad, odnosno da su njegove radnje bile usmjerene na odbijanje protivpravnog napada i da je postupao u nužnoj odbrani. U konkretnoj situaciji optuženog M.E. nije se radilo o nužnoj odbrani kao što se žalbom branilaca tvrdi, jer takva tvrdnja odbrane nije potvrđena, ni kroz jedan dokaz, pa se ne može ni tvrditi da su radnje koje je optuženi M.E. preduzeo bile u funkciji odbijanja napada, budući da napada nije bilo, niti je predstojao, pa nije ni bilo uslova za primjenu nužne odbrane, na kome se najvećim dijelom žalbe potencira.

Kao rezervnu varijantu odbrane ukoliko se ne prihvati koncepcija nužne odbrane branioci smatraju da bi se u konkretnom slučaju moglo raditi o prekoračenju nužne odbrane iz člana 26. stav 3. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prema kojoj učinilac koji prekorači granice nužne odbrane može se blaže kazniti, a ako je prekoračenje učinio zbog jake razdraženosti ili prepasti izazvane napadom može se i osloboditi kazne. Po mišljenju branilaca, naprijed navedeni član zakona je u stvari identična situaciji kao u slučaju optuženog M.E. Branioci smatraju da su ispunjeni uslovi da sud optuženog oslobodi od optužbe, jer je radnjama oštećenog doveden u takvo psihičko stanje, pa ga iz tog razloga treba osloboditi od krivične odgovornosti. Naprijed navedeni stav branilaca optuženog je neprihvatljiv, jer se u konkretnom slučaju nije ni radilo o nužnoj odbrani, pa ni eventualno o prekoračenju iste. Naime, prvostepeni sud je pravilno utvrdio da u konkretnoj situaciji optuženi nije postupao u nužnoj odbrani, jer nije ni bilo napada oštećenog na optuženog, pa da bi ovaj u takvoj situaciji imao legitimno pravo da od sebe odbije istovremeni ili direktno predstojeći protivpravni napad koji bi bio srazmjern napadu, kao što i prvostepeni sud zaključuje. Nije izveden nijedan pouzdan dokaz koji bi ukazao da je kritične prilike optuženi M.E. bio fizički napadnut od S.F., pa kako se u konkretnom slučaju nije radilo o nužnoj odbrani onda se nisu mogle razmatrati ni okolnosti eventualnog prekoračenja iste, jer i postupanje u prekoračenju nužne odbrane podrazumijeva da je učinilac koji je prekoračio odbranu prethodno bude napadnut od oštećenog, a što nije situacija u konkretnom slučaju.

Analizirajući nalaz vještaka Olega Grubača i Danijele Ostojić, odnosno utvrđenu činjenicu da je optuženi kritične prilike bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, branioci zaključuju da optuženi nije bio svjestan da svojom radnjom može prouzrokovati krivično djelo, odnosno nije mogao da predvidi posledicu. Takođe podsjećaju na dio nalaza vještaka Olega Grubača u pogledu psihičkog stanja optuženog, pa branioci zaključuju da optuženi nije postupao sa umišljajem i da se može zaključiti da je prilikom izvršenja djela postupao u obliku nesvjesnog nehata. Naprijed navedena tvrdnja i zaključak branilaca su, po ocjeni ovog suda, neprihvatljivi, jer je prvostepeni sud pravilno utvrdio oblik vinsti sa kojim je optuženi postupao prilikom izvršenja krivičnog djela, odnosno da je postupao sa direktnim umišljajem. Navedeni zaključak prvostepeni sud izvodi iz preduzetih radnji od strane optuženog, budući da je iz utvrđene blizine u oštećenog ispalio tri hica iz pištolja, usled čega je optuženi preminuo i o tome je naveo na strani 27., 28. i 29. odluke adekvatne razloge, koje prihvata i ovaj sud. Činjenica da je optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela bio u stanju bitno smanjene uračunljivosti ne isključuje umišljaj optuženog, kao što se žalbom tvrdi. Sposobnost optuženog da shvati značaj djela i upravlja postupcima bila je bitno smanjena, a ta svijest nije izostala kao što se žalbom branilaca tvrdi, te neargumentovano pokušavaju prikazati da je prilikom izvršenja krivičnog djela postupao u obliku nesvjesnog nehata, odnosno da nije bio svjestan mogućnosti nastupanja zabranjene posledice, za koju tvrdnju branilaca nema adekvatnih argumenata. Nalaze vještaka psihijatrijske struke Olega Grubača i psihologa Danijele Ostojić branioci djelimično citiraju, kao što je već rečeno, pa iz istih izvode pogrešan zaključak da je optuženi prilikom kritičnog događaja postupao u nesvjesnom nehata, kao obliku vinsti. Odredbom člana 38. stav 3. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine učinilac postupao iz nesvjesnog nehata kada nije bio svjestan mogućnosti nastupanja zabranjene posledice, iako je prema okolnostima i prema svojim ličnim svojstvima bio dužan i mogao biti svjestan te mogućnosti. Imajući u vidu ponašanje optuženog kritične situacije kada iz neposredne blizine

ispaljuje tri projektila iz pištolja u oštećenog, te imajući u vidu nalaz i mišljenje vještaka Olega Grubač u pogledu psihičkog stanja optuženog ne daju dovoljno osnova za navedenu tvrdnju branilaca da je optuženi prilikom izvršenja krivičnog djela postupao iz nesvjesnog nehata, kao psihičkom odnosu prema izvršenom krivičnom djelu, pa ovaj sud navedeni prigovor branilaca nije cijenio osnovanim.

Neargumentovana je tvrdnja branilaca da su u konkretnoj situaciji ispunjeni elementi bića krivičnog djela Ubistva na mah iz člana 164. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji propisuje ko drugog liši života na mah, doveden bez svoje krivice u jaku razdraženost ili prepast njegovim napadom, zlostavljanjem ili teškim vrijeđanjem, kazniće se kaznom zatvora od jedne do deset godina. Branioci vrše analizu elemenata krivičnog djela ubistva na mah, pa zaključuju da je u konkretnom slučaju bilo prisutno kontinuirano zlostavljanje optuženog od strane oštećenog duži niz godina i na kraju da je prilikom kritičnog događaja rezultiralo napadom oštećenog na optuženog. Činjenice na koje se branioci pozivaju i pokušavaju obilježje navedenog krivičnog djela prilagoditi konkretnoj situaciji nisu utvrđene, jer u kritičnoj situaciji nije bilo napada oštećenog na optuženog, kako je to utvrdio i prvostepeni sud, budući da nijedan dokaz nije izveden koji bi potvrdio navode odbrane. Netačni su navodi branilaca da se optuženi u vrijeme izvršenja krivičnog djela nalazio u stanju jake razdraženosti usled ponašanja i preduzimanja radnji oštećenog prema njemu. Vještak psihijatrijske struke Oleg Grubač je utvrdio psihičko stanje optuženog u vrijeme izvršenja krivičnog djela i nigdje ne spominje stanje jake razdraženosti na koje se branioci pozivaju u žalbi. Budući da te tvrdnje nisu dobile potvrdu od navedenog vještaka, takav prigovor branilaca se nije mogao cijeliti osnovanim, pa ni tvrdnja da se u konkretnom slučaju radi o ubistvu na mah iz člana 164. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nego o Ubistvu iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako je to pravilno utvrdio i prvostepeni sud. Presuda na koju se branioci pozivaju u žalbi ne ukazuje na osnovanost naprijed navedenog žalbenog razloga. Branioci, kao što je to već više puta ovaj sud primijetio i napomenuo, zanemaruju da u konkretnoj situaciji nema dokaza koji ukazuju da je optuženi u kritičnoj situaciji bio u stanju jake razdraženosti, jer taj nužni element za postojanje krivičnog djela, na koji se branioci pozivaju u žalbi, nije utvrđen tokom dokaznog postupka. Vještak Grubač je utvrdio da je optuženi kritične prilike bio razdražen, ali nije bio razdražen u forenzičkoj terminologiji, a za postojanje krivičnog djela ubistva na mah, na koje se branioci neargumentovano pozivaju, nije dovoljno da je ubistvo izvršeno u stanju afektivne tenzije, odnosno razdraženosti, nego da isto bude izvršeno u izvanrednom duševnom stanju učinioca koje kod istog proizvodi takav intenzitet uzbuđenja da donosi odluku o izvršenju ubistva. Ubistvo na koje branioci ukazuju potrebno je da bude izvršeno u stanju jake razdraženosti optuženog, a što tokom dokaznog postupka ni vještak Grubač, a ni vještak psiholog Danijela Ostojić nisu utvrdili, a o čemu je već bilo riječi.

Nadalje, kako kod optuženog kritične situacije nisu utvrđeni elementi ni stanje jake razdraženosti, a ni prepasti, budući da u tom momentu oštećeni nije preduzeo nijednu radnju, ni radnju napada, ni zlostavljanja, niti ga je u tom momentu teško vrijeđao, nije bilo elemenata ni uslova da se navedeno postupanje optuženog kvalifikuje kao krivično djelo Ubistvo na mah, na čemu se žalbom branilaca neargumentovano insistira. U konkretnoj situaciji kada branioci tvrde da se radi o krivičnom djelu ubistvo na mah nije ispunjen nijedan od elemenata navedenog krivičnog djela, sem što je optuženi oštećenog lišio života, jer nije bio u stanju jake razdraženosti, ni u stanju prepasti. Branioci ukazuju na načine kojim je moguće da

izvršilac djela bude doveden u stanje jake razdraženosti ili prepasti, međutim, takve činjenice nisu utvrđene, niti provedeni dokazi ukazuju da je oštećeni prema optuženom u konkretnoj situaciji preduzeo bilo koju radnju koja bi optuženog dovela u stanje da bi se radnja izvršenja krivičnog djela mogla pravno kvalifikovati kao Ubistvo na mah iz člana 164. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Nasuprot tome, prvostepeni sud je naveo adekvatne razloge zašto se u konkretnoj situaciji radi o krivičnom djelu Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i zašto nije prihvatio tvrdnju odbrane da se radi o krivičnom djelu ubistvo na mah o čemu govori na stranama 29. i 30. odluke.

Prvostepeni sud je cijenio sve provedene dokaze, te naveo koje je prihvatio i koje odlučne činjenice je utvrdio na osnovu tih dokaza. Tako je sud prihvatio iskaze svjedoka, koje i branioci navode u žalbi, kao i nalaze i mišljenja saslušanih vještaka, pa se ne može prihvatiti prigovor branilaca da je prvostepeni sud zanemario navedene dokaze, odnosno da iste nije cijenio u dovoljnoj mjeri, zbog toga što je utvrdio da se radi o krivičnom djelu Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da je isto optuženi počinio sa direktnim umišljajem. Branioci očigledno daju sasvim drugi smisao i na drugi način cijene iskaze svjedoka koje spominju u žalbi nego što je to učinio prvostepeni sud. Sve provedene dokaze pokušavaju neuvjerljivo i neargumentovano prilagoditi interesima i tvrdnjama koje iznose u žalbi. Ni za prvostepeni, ni za ovaj sud nije sporno da je oštećeni S.F. bio kao što ga i svjedoci prikazuju, međutim, to ne ukazuje da se događaj desio kako se žalbom branilaca tvrdi.

Po ocjeni ovog suda paušalni su navodi branilaca optuženog da su u pogledu tačke 1. izreke presude od strane prvostepenog suda navedeni nejasni i protivrječni razlozi, pa je odluka nezakonita. Branioci kao i u prethodnom dijelu žalbe kada prigovaraju u pogledu nejasnoća ili protivrječnosti razloga to čine na paušalan način, budući da navedene prigovore ne prati adekvatna argumentacija kroz koju bi se na ozbiljan način ukazalo o kakvim nejasnoćama i protivrječnostima navedene odluke se radi. Nije bilo uslova da se u konkretnoj situaciji primijeni načelo *in dubio pro reo* iz člana 3. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na čijoj primjeni se na više mjesta u žalbi neosnovano potencira. Kao što je već ovaj sud u odluci naveo kod prvostepenog suda nije bilo ni sumnje, ni dileme u pogledu postojanja činjenica koje čine obilježja krivičnog djela ili od kojih zavisi primjena neke odredbe Krivičnog zakona, pa da bi sud takvu dilemu riješio na način koji je povoljniji za optuženog. U takvoj situaciji se ne može prigovarati prvostepenom sudu da nije ispoštovao načelo *in dubio pro reo*. Potom branioci neargumentovano navode da je načelo *in dubio pro reo* sud trebao posmatrati kroz jedan od mogućih načina postupanja optuženog u navedenoj situaciji, odnosno posmatrati sa aspekta nužne odbrane, prekoračenja nužne odbrane, ubistva na mah ili ubistva iz nehata. Očigledno branioci optuženog u nedostatku adekvatne argumentacije, a u cilju osporavanja pravilnosti odluke, koncepciju odbrane usmjeravaju u više pravaca smatrajući da ima elemenata da je optuženi postupio prilikom izvršenja krivičnog djela na jedan od naprijed navedenih načina.

Kada su u pitanju prigovori da je prvostepeni sud dao šture i nejasne razloge zašto nije prihvatio tvrdnje odbrane da se radi o nužnoj odbrani ili ubistvu na mah, ovaj sud smatra, da je prvostepeni sud u pogledu tog stava naveo potpune i jasne razloge koji isključuju prigovore branilaca na te okolnosti. Što se tiče žalbenih navoda da sud nije dovoljno cijenio da je između optuženog i oštećenog i u proteklom periodu

bilo određenih problema koje je izazivao oštećeni, navedene činjenice se nisu mogle cijeliti na drugi način, nego kao što je to učinio i prvostepeni sud, pa je takvo ponašanje oštećenog cijenio kao doprinos da dođe do ovog tragičnog događaja, a u vidu olakšavajućih okolnosti na strani optuženog. I po ocjeni ovog suda, a što su potvrdili svjedoci oštećeni je imao problema sa svojim susjedima, da je bio prijeko naravi i sklon nasilju, što je prvostepeni sud pravilno cijenio na navedeni način.

Iako se na više mjesta žalbom branilaca prigovara na povredu člana 299. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno na pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, žalbom nije konkretizovano koje bitne i odlučne činjenice je sud pogrešno utvrdio, a koje je propustio da utvrdi. Odredbom člana 299. stavom 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, propisano je da nepotpuno utvrđeno činjenično stanje postoji i kad na to ukazuju nove činjenice ili novi dokazi. Branioci u žalbi ne ukazuju na činjenice, ni nove dokaze koji bi išli u prilog tvrdnji da je činjenično stanje nepotpuno utvrđeno. Kao što proizilazi iz obrazloženja odluke tokom dokaznog postupka prvostepeni sud je prihvatio sve prijedloge u pogledu izvođenja dokaza, te iste adekvatno cijenio i pravilno i potpuno utvrdio činjenično stanje.

Kada su u pitanju žalbeni prigovori branilaca na tačku 2. izreke presude, odnosno krivičnog djela Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojima se želi dovesti u pitanje postojanje zakonskih elemenata navedenog krivičnog djela, ovaj sud je takve prigovore cijenio kao neosnovane. Prvostepeni sud je u pogledu navedenog krivičnog djela utvrdio sve pravnorelevantne i odlučne činjenice i na iste pravilno primijenio odredbe Krivičnog zakona nalazeći da su u radnjama optuženog ostvarena sva bitna obilježja bića krivičnog djela Nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Prilikom pretresa kod optuženog su u njegovoj vikendici pronađene navedene količine municije i eksplozivnih tvari koje građanima nije dozvoljeno da nabavljaju i drže, te kako se radi o većoj količini municije i eksplozivnih tvari, te naoružanju, kako je i opisano u tački 2. izreke, pravilno je prvostepeni sud utvrdio da se radi o navedenom krivičnom djelu. Navedeno proizilazi iz iskaza svjedoka A.F.2., Zapisnika o pretresu stana i pokretnih stvari Policije distrikta od 25.02.2022. godine dokaz D-10 tužioca, Naredbe o pretresu D-9, spiska privremeno oduzetih predmeta D-15, a potom nalaza i mišljenja vještaka za eksplozivne naprave Amira Žilića, kako je to navedeno na strani 18. i 19. odluke, koji je utvrdio da se radi o minsko eksplozivnim sredstvima i dijelovima iz člana 6. stav a. tačka 6. Zakona o oružju i municiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“ broj 39/11, 2/12 i 6/13), a koje je zabranjeno građanima nabavljati, držati i nositi. Isto proizilazi iz iskaza vještaka za balistiku i mehanoskopiju Almira Ramića, koji je za navedene predmete utvrdio, kako je navedeno na strani 19. i 20. odluke, odnosno u izreci presude pod tačkom 2., da se radi o vojnoj municiji koju građani ne mogu u slobodnoj prodaji nabaviti ni posjedovati. Takođe, radi se o većoj količini municije i minsko eksplozivnih sredstava, tako da su u potpunosti ostvarena sva obilježja navedenog krivičnog djela, što je prvostepeni sud pravilno utvrdio na osnovu iskaza svjedoka, materijalne dokumentacije, te izvršenim vještačenjima. Činjenica da su na navedenim sredstvima i minsko eksplozivnim napravama usled protoka vremena i neadekvatnog čuvanja vidljivi tragovi vremena, da isti nisu upotrebljavani, te da optuženi za vrijeme proteklog rata nije bio prisutan u Bosne i Hercegovine, nego u Njemačkoj, sve to ne dovodi u pitanje krivično djelo iz tačke 2. izreke presude. Prigovor branilaca da nema

dokaza da je optuženi navedene predmete lično nabavio odnosno oružje, municiju i minsko eksplozivne naprave, po ocjeni ovog suda ne dovodi u pitanje postojanje djela, jer se optuženi nije ni teretio da je nabavio navedeno oružje i municiju, nego da je isto neovlašteno držao, budući da je isto prilikom vršenja pretresa u njegovoj vikendici pronađeno. Imajući u vidu da je radnja izvršenja krivičnog djela propisana alternativno, odnosno da krivično djelo iz člana 365. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine čini onaj ko neovlašteno izradi, prepravi, proda, nabavi ili razmijeni vatreno oružje, municiju ili eksplozivne tvari ili ko neovlašteno drži vatreno oružje municiju ili eksplozivne tvari, čija nabavka građanima nije dozvoljena kazniće se propisanom kaznom navedenog člana Zakona. Stav 2. istog člana zakona odnosi se na veću količinu navedenih sredstava, pa kako je optuženi neovlašteno držao navedene predmete u većoj količini odnosno municiju i eksplozivne tvari, time su kao što je rečeno ostvarena obilježja navedenog krivičnog djela, a prigovor branilaca ne dovodi argumentovano u pitanje izvršenje tog djela. I u pogledu navedenog krivičnog djela pravilno je prvostepeni sud utvrdio da je isto počinio sa direktnim umišljajem, o čemu daje adekvatne razloge na strani 27. i 28. odluke. Pri tome prvostepeni sud nije počinio povredu odredbe člana 15. (slobodna ocjena dokaza) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je izvršio slobodnu ocjenu dokaza i cijenio da li postoje ili ne postoje određene relevantne činjenice, cijeneći dokaze pojedinačno i u uzajamnoj vezi kako je propisano članom 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Takođe nisu počinjene ni povrede člana 3. (pretpostavka nevinosti) *in dubio pro reo*, a ni člana 2. (princip zakonitosti) Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tim prije jer branioci sem što paušalno prigovaraju ne ukazuju u čemu se ogledaju navodne povrede navedenih odredaba Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ni koju su posledicu imale eventualno te povrede, ni njihov uticaj na pravilnost i zakonitost odluke koja se pobija.

Žalbeni osnov zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300 stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Preispitujući pobijanu odluku i sa aspekata žalbenog osnova koji se tiče odluke o krivičnopravnoj sankciji, ovaj sud je zaključio da žalba nije osnovana ni u tom pogledu. Obrazloženje pobijane odluke koje se odnosi na razloge zbog kojih je izrečena navedena kazna za počinjena krivična djela, a o čemu prvostepeni sud daje razloge na strani 28. odluke, nisu pružile osnova za žalbenu tvrdnju branilaca da nisu u dovoljnoj mjeri cijenjene otežavajuće i olakšavajuće okolnosti, jer prvostepeni sud nije propustio da utvrdi i cijeni nijednu olakšavajuću okolnost na strani optuženog. Tako je prilikom odlučivanja o krivičnopravnoj sankciji koju će izreći optuženom u skladu sa odredbom člana 49. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti). Kao olakšavajuće okolnosti utvrdio je i cijenio da je krivično djelo optuženi počinio u stanju bitno smanjene uračunljivosti, veliki doprinos oštećenog da dođe do incidentne situacije i tragičnog događaja, ponašanje oštećenog prema optuženom u proteklom periodu, držanje optuženog, jer je sam prijavio događaj, predao naoružanje kojim je izvršeno krivično djelo na koji način je olakšao vođenje postupka istrage. Nadalje, pravilno je cijenio starosnu dob optuženog, da je oženjen, otac petoro djece i da do sada nije osuđivan. Svim tim utvrđenim olakšavajućim okolnostima sud je dao adekvatan značaj u mjeri koje te okolnosti objektivno i zaslužuju i u mjeri u kojoj utiču na kaznu koja će se izreći, pa je optuženom za krivično djelo Ubistvo iz člana 163. stav 1. Krivičnog zakona Brčko

distrikta Bosne i Hercegovine utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 9 godina i 3 mjeseca, znači ispod polovine zakonom propisane kazne za navedeno krivično djelo. Sve te okolnosti prvostepeni sud je imao u vidu prilikom utvrđivanja kazne za krivično djelo iz tačke 2. presude, pa je za isto utvrdio kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, odnosno u zakonom propisanom minimumu za navedeno krivično djelo, jer je za isto propisana kazna zatvora od jedne do deset godine, a potom primjenom člana 54. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (sticaj krivičnih djela) optuženog osudio na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset godina. O navedenom uvjerenju prvostepeni sud je dao potpune i jasne razloge koji ukazuju da je prvostepeni sud vodio računa o svim okolnostima koje utiču na vrstu i visinu kazne koja će se izreći, vodeći računa o propisanom minimumu i maksimumu kazne za navedena krivična djela. Treba imati pri tome u vidu da je život čovjeka najvrednije i najzaštićenije dobro o kome takođe treba voditi računa prilikom izbora krivičnopravne sankcije koja će se izreći, a što je takođe došlo do izražaja i u odluci prvostepenog suda. I ovaj sud je uvjerenja da će se izrečenom jedinstvenom kaznom zatvora u trajanju od deset godina postići svrha kažnjavanja propisana članom 42. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i sa aspekta generalne i specijalne prevencije, odnosno izrečena kazna će djelovati na optuženog da ne čini krivična djela, a uticati i na sve potencijalne izvršioce krivičnih djela da ista ne čine. Izrečenom kaznom će se, po ocjeni ovog suda, postići i svrha krivičnopravnih sankcija iz člana 7. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pružanjem određene satisfakcije porodici nastradalog S.F., jer je njegova smrt njegovoj porodici nanijela određen psihički i emotivni bol.

Svi ostali razlozi koje branioci navode u žalbi, a koji se tiču izrečene kazne, kao navodi da se radi o različitoj municiji i eksplozivnim tvarima, da optuženi iste nije koristio, niti je imao namjeru da upotrijebi, da za vrijeme ratnih dešavanja nije boravio u svojoj kući, ne dovodi na adekvatna način u pitanje pravilnost utvrđenih pojedinačnih kazni za navedena djela, ni u pitanje izrečenu jedinstvenu kaznu. Ovaj sud smatra da nije bilo uslova za izricanje blaže kazne jer se svrha kažnjavanja ne bi postigla izricanjem blaže kazne, imajući u vidu težinu krivičnih djela za koja je optuženi oglašen krivim, odnosno naročito težinu krivičnog djela iz tačke 1. izreke presude.

Imajući u vidu žalbene osnove zbog kojih su branioci podnijeli žalbu, te argumentaciju u pravcu istih, ovaj sud je zaključio da je žalba branilaca optuženog neosnovana, jer prvostepena oduka ne sadrži navedene propuste i povrede postupka, na koje se žalbom branilaca neargumentovano ukazivalo.

ŽALBA OSMANA MULAHALILOVIĆA BRANIOCA OPTUŽENOG

Preispitujući žalbu branioca sa aspekata istaknutih žalbenih osnova i argumentacije u pogledu toga, ovaj sud je zaključio da je ista neosnovana.

Bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 297. stav 1. tačka k. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Branilac u pogledu navedenog žalbenog osnova ističe da u pobijanoj presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama, a odlučna činjenica je da li je optuženi postupao u nužnoj odbrani. Takva tvrdnja branioca je neargumentovana iz razloga

što je prvostepeni sud u pogledu navedene žalbene tvrdnje, naveo potpune i jasne razloge koje kao takve prihvata i ovaj sud, a o čemu sud govori na strani 25. i 29. odluke. Na navedenom mjestu prvostepeni sud je ukazao na elemente nužne odbrane i elemente koji moraju biti ispunjeni, a da optuženi navedene prilike nije postupao u nužnoj odbrani jer od oštećenog nije bilo napada na optuženog, što je jedan od nužnih uslova koji mora biti ispunjen da bi se radilo o nužnoj odbrani iz člana 26. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. U pogledu navedenog prigovora ovaj sud je iznio svoj stav u prednjem dijelu ove odluke prilikom razmatranja žalbe branilaca optuženog budući da su žalbe praktično identične, s tim što je žalba branilaca optuženog tj. advokata Kadrije Kolića i Marsele Bajramović znatno opširnija, pa je kroz odgovore na navode iz te žalbe praktično odgovoreno na sva pitanja koja kroz svoju žalbu aktuelizuje i branilac Osman Mulahalilović.

U žalbi branilac iznosi svoje viđenje navedenog događaja, a prema materijalnim dokazima onako kako ih branilac cijeni. Branilac smatra da je oštećeni stojao ispred optuženog držeći u desnoj ruci zatvorenu čakiju sa pruženim rukama prema oštećenom, a potom optuženi puca u oštećenog, pri čemu su usta cijevi pištolja udaljena 50 cm od ruku oštećenog. Potom podsjeća na materijalne dokaze, odnosno nalaz MUP od 14.04.2022. godine, te na pronađene barutne čestice. Zatim branilac zaključuje da se radi o neoborivim dokazima, a da u pogledu toga nema razloga u presudi, odnosno prvostepeni sud o tome ne daje nikakvo objašnjenje.

Neargumentovana je tvrdnja branioca da u pobijanoj odluci nema nikakvog objašnjenje u pogledu navedenog dokaza, te da nisu navedeni ni razlozi zašto prvostepeni sud nije prihvatio da se radi o nužnoj odbrani. Predmet razmatranja i ocjene, a što proizilazi iz obrazloženja presude su bili svi provedeni dokazi, odnosno dovoljno pažnje je posvetio i dokazima tužioca i dokazima odbrane, da su dokazi cijenjeni u skladu sa odredbom člana 281. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a što je ovaj sud utvrdio prilikom razmatranja prvobitne žalbe branilaca optuženog. Po ocjeni ovog suda nema mjesta ni žalbenom prigovoru da nije omogućen pravilan pristup sudu zbog navodnog izostanka razloga o odlučnim činjenicama, pa se neargumentovano pokušava otvoriti pitanje pravilnog i poštenog suđenja koje je zagarantovano članom 2. stav 3. tačka e. Ustava Bosne i Hercegovine i članom 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Navedena tvrdnja branioca je po ocjeni ovog suda potpuno neosnovana, jer pobijana presuda sadrži sve propisano odredbom člana 290. stav 7. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, u obrazloženju presude sud je naveo sve dokaze koji su izvedeni i izvršio ocjenu istih, ukazao na činjenice koje su utvrđene na osnovu tih dokaza, naveo razloge kojima se vodio prilikom utvrđivanja relevantnih činjenica, a naročito da li postoji krivično djelo i krivica optuženog. S tim u vezi nema mjesta prigovoru da odluka ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama.

Tako je prvostepeni sud i u pogledu neprihvatanja odbrane da je optuženi postupao u nužnoj odbrani dao jasne razloge na strani 25. i 29. odluke, tako da ne stoji navedeni prigovor. Nadalje, kada je u pitanju ocjena dokaza, sud je cijenio nalaz i mišljenje vještaka psihijatrijske struke Olega Grubača, naveo razloge zašto prihvata isti, te koje odlučne činjenice su utvrđene na osnovu navedenog nalaza, a o čemu govori na strani 16., 25. i 27. odluke, tako da ne stoji prigovor branioca da se u pogledu navedenog vještačenja ne daju nikakvi razlozi.

Nadalje branilac pokušava otvoriti pitanje eventualno počinjenja krivičnog djela Ubistvo na mah iz člana 164. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Međutim, prvostepeni sud je i u pogledu takve tvrdnje na strani 29. odluke dao jasne razloge i zašto se u konkretnom slučaju ne može raditi o ubistvu na mah i zašto ne prihvata takvu tvrdnju. Navedeno na te okolnosti u potpunosti prihvata i ovaj sud, a o čemu je bilo riječi detaljnije prilikom razmatranja žalbe branilaca optuženog. Takođe podsjećamo, da vještaci kod optuženog nisu utvrdili stanje koje bi ukazivalo da se može raditi o krivičnom djelu ubistva na mah, tj. stanje jake razdraženosti.

Prvostepeni sud je utvrdio i dao razloge zašto nije prihvatio da je optuženi postupao u nužnoj odbrani, pri tome sud nije bio ni u obavezi da objašnjava sve druge modalitete napada i odbrane budući da se odbrana zasnivala na tvrdnji da je optuženi postupao u nužnoj odbrani, a što proizilazi iz dokaznog postupka, naročito analize i završne riječi branioca optuženog, a branilac i u žalbi navodi da je odbrana isključivo potencirala na nužnoj odbrani, kao osnovu isključenja protivpravnosti postupanja optuženog. Pogrešno branilac iz nalaza vještaka Olega Grubača izvodi zaključak da se optuženi bojao oštećenog, da je imao strah, da se prepao, te da postoji obilježje prepasti, a da na isto prvostepeni sud nije odgovorio. Iako je branilac tokom unakrsnog ispitivanja vještaka Grubača potencirao na strahu kod optuženog, vještak je ukazao na strukturu ličnosti optuženog da je starije životne dobi, oštećenog sluha i vida i da ne može brzinom običnog čovjeka da percipira opasnost i treba mu duže vrijeme da obradi i da tada njegov afekt lakše ispolji, odnosno lakše uplaši od neke lakše nadolazeće opasnosti, odnosno da usled toga raste naboj afektivni. Pa s tim u vezi, kako je vještak pojasnio, da mu taj afekt uvijek raste usled lošeg iskustva sa oštećenim. Međutim, bitna činjenica, koju je prvostepeni sud pravilno utvrdio je da u konkretnom slučaju nije bilo napada oštećenog na optuženog, ni bilo koje preduzete radnje na koju bi se mogla primijeniti odredba člana 164. (ubistvo na mah) Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a u kom pravcu se žalbom branioca neargumentovano prigovara. Na sve one aspekte odbrane na koje je ukazivano tokom dokaznog postupka i u završnoj riječi prvostepeni sud je naveo adekvatnu argumentaciju, tako da prvostepeni sud nije ostao nedorečen u pogledu bilo kojeg prijedloga ili stava odbrane.

Ne stoji ni prigovor branioca da pobijana odluka ne sadrži obrazloženje ni kada je u pitanju tačka 2. izreke odluke, odnosno za krivično djelo Nedoizvoljeno držanje oružja i eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. I u tom pogledu sud je dao adekvatne razloge kojima se rukovodio kada je optuženog oglosio krivim za navedeno krivično djelo. Takođe je prvostepeni sud ukazao na osnovu kojih dokaza je utvrdio da je optuženi počinio krivično djelo na način opisan pod tačkom 2. izreke presude. Činjenica na koju branilac ukazuje u žalbi ne dovodi u pitanje zaključak suda da je optuženi počinio navedeno krivično djelo, jer činjenica da optuženi nije bio za vrijeme ratnih dešavanja na području Bosne i Hercegovine, te da su eksplozivna sredstva od stajanja korozirala, ne dovode u pitanje postojanje navedenog krivičnog djela. Naime, navedeni predmeti su pronađeni u vikendici optuženog, pa kako se krivično djelo iz člana 365. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može počinuti i na način ko neovlašteno drži municiju ili eksplozivne tvari, pravilno je zaključio prvostepeni sud da su na takav način ostvarena obilježja bića krivičnog djela iz tačke 2. izreke presude. U konkretnom slučaju je utvrđeno, da su predmeti, odnosno municija i eksplozivne tvari pronađeni u njegovoj vikendici, a da iste građani

ne mogu posjedovati, kako je to propisano odredbom člana 6. stav a. tačka 6. Zakona o oružju i municiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a o čemu je svoje mišljenje dao i vještak za eksplozivne naprave Amer Žilić, te se u tom pravcu izjasnio i vještak za balistiku i mehanoskopiju Almir Ramić.

Povreda Krivičnog zakona iz člana 298. stav 1. tačka d., člana 26. stav 1., 2. i 3. člana 164. i člana 365. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Budući da se žalba branioca optuženog pretežno zasniva na tvrdnji da je optuženi postupao u nužnoj odbrani branilac ukazuje na sadržaj odredbe člana 26. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (nužna odbrana), te vrši detaljnu analizu istog, pa po ocjeni ovog suda, pogrešno zaključuje da se navedeni institut mogao primijeniti u konkretnoj situaciji. Tako branilac ukazuje na elemente nužne odbrane, međutim, pogrešno zaključuje da se optuženi branio, odnosno nije napadao oštećenog. Bitna činjenica u ovom slučaju, kao i u svim drugim situacijama kada je u pitanju primjena nužne odbrane kao prava napadnutog da se brani, da li je uopšte bilo napada na učinioca, pa s tim u vezi onda i prava izvršioca da se brani. U konkretnoj situaciji nije proveden nijedan dokaz koji bi išao u prilog tvrdnji da se optuženi branio od napada oštećenog.

Tačno je da se događaj desio na zemljištu u blizini vikendice optuženog, međutim, tu činjenicu branilac pogrešno dovodi u kontekst postojanja nužne odbrane, jer branilac, po ocjeni ovog suda, pogrešno smatra da je optuženi zbog toga što se sve dešavalo na njegovom zemljištu postupao u nužnoj odbrani, tvrdeći da se optuženi branio na svom dvorištu, jer nije oštećenog napadao u njegovom dvorištu. Međutim, zanemaruje se, a što je slučaj i u prethodnoj žalbi branilaca optuženog, da u konkretnoj situaciji nije bilo napada oštećenog na optuženog, kada bi onda optuženi imao legitimno pravo da se brani i odbije od sebe istovremeni ili predstojeći protivpravni napad. Na te okolnosti nije izveden nijedan pouzdan dokaz koji bi otvorio mogućnost za takvu tvrdnju odbrane, a što je prvostepeni sud cijenio i pravilno zaključio da se u konkretnom slučaju ne može raditi o nužnoj odbrani, jer nije bilo napada oštećenog na optuženog.

Nadalje ukazujući na elemente nužne odbrane i to element koji se tiče odbrane koja je neophodno potrebna, branilac pokušava dovesti u vezu činjenicu da je oštećeni došao na dvorište optuženog, da je od istog mlađi, fizički snažniji, te da je oštećeni bio konfliktna osoba i nasilnik. Međutim, sve te činjenice na koje branilac ukazuje, po ocjeni ovog suda, ne dovodi u pitanje utvrđenje prvostepenog suda, niti ukazuju da je u konkretnom slučaju optuženi postupao u nužnoj odbrani.

Iz materijalne dokumentacije, koju branilac navodi u žalbi, utvrđeno je da je kod oštećenog u desnoj ruci pronađena preklopljena čakija i da je čakija podobno sredstvo da se istom neko usmrti, a te činjenice ponovo dovodi u vezu sa fizičkom konstitucijom oštećenog, odnosno da je mlađi i snažniji od optuženog, te da bi mogao navedenom čakijom zadati smrtonosne udarce M.E., pa da je čak i bez upotrebe čakije mogao zadaviti optuženog M.E. Potom branilac otvara pitanje da li je u takvoj situaciji odbrana neophodno potrebna. I u ovom dijelu analize elemenata nužne odbrane branilac zanemaruje da nije utvrđeno da je kritične prilike oštećeni S.F. fizički napao na optuženog M.E. Ključna činjenica u konkretnoj situaciji, koju

branilac ne prihvata, da nije bilo napada oštećenog na optuženog, pa s tim u vezi ni uslova za primjenu nužne odbrane na kojoj branilac neargumentovano potencira.

Budući da nije utvrđeno da je oštećeni kritične situacije napao optuženog, odnosno da nije bilo napada kao uslova za primjenu nužne odbrane, tj. prava optuženog da od sebe odbije istovremeni ili direktno predstojeći protivpravni napad, onda u takvoj situaciji nema uslova za primjenu navedenog instituta.

Iz utvrđenih činjenica da je kod optuženog pronađena u ruci zatvorena čakija, da su usta cijevi pištolja iz kojeg je optuženi pucao bila udaljena od oštećenog do 50 cm u momentu ispaljivanja prvog projektila, branilac pogrešno zaključuje da je oštećeni napao na optuženog. Te činjenice iako su utvrđene, ne pružaju osnova za zaključak koji u žalbi na neargumentovan način iznosi branilac optuženog, uz to ponovo potencirajući na fizičkom izgledu oštećenog u odnosu na optuženog. S tim u vezi, pogrešan je zaključak branioca da je oštećeni napao optuženog i da je kritične prilike optuženi od sebe odbijao napad, te da je na takav način ispunjen element nužne odbrane tj. odbijanje napada.

Daljom analizom elemenata nužne odbrane branilac zaključuje da je napad oštećenog na optuženog istovremen, a da na osnovu tragova barutnih čestica na rukama oštećenog govori o protivpravnom napadu na optuženog. Međutim, ovaj sud za razliku od branioca smatra da u situaciji kada nije bilo napada oštećenog na optuženog, razmatranje elementa istovremenosti odbijanja napada praktično nema nikakav značaj.

Imajući u vidu da se događaj desio na zemljištu optuženog, branilac pravi konstrukciju da je oštećeni namjerno došao u dvorište optuženog sa hladnim oružjem da ga napadne i usmrti. Međutim, nema nijednog dokaza za tu tvrdnju branioca, tako da istu ovaj sud nije mogao prihvatiti kao argumentovanu.

Potom branilac potencira da je oštećeni kod sebe imao čakiju i da je istom mogao usmrtiti starca M.E., a da je pucanje iz pištolja u oštećenog srazmjerno odbrani od hladnog oružja. Ni ova tvrdnja branioca nije dobila potvrdu kroz dokazni postupak, jer budući da nije bilo napada oštećenog na optuženog, onda je bespredmetno analizirati da li je odbrana srazmjerna napadu kojeg nije ni bilo.

Nadalje branilac pokušava, iz činjenica, da je optuženi bio udaljen od oštećenog u momentu kada je ispalio u njega prvi projektil do 50 cm pogodivši ga u ruku, te da je kod oštećenog zatečena zatvorena preklopna čakija u ruci, napraviti konstrukciju da je oštećeni napao optuženog koji se branio i pogodio oštećenog u ruku. Za takvu tvrdnju branioca, po ocjeni prvostepenog, a i ovog suda nije bilo dokaza. Ni za ovaj sud, a ni za prvostepeni, nije upitno pravo svake osobe da se brani ukoliko ga je neko napao, međutim za primjenu nužne odbrane potrebno je da budu ispunjeni uslovi iz člana 26. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Navedenu situaciju kada se desio tragični događaj, branilac pogrešno pokušava podvesti pod institut nužne odbrane neargumentovano i neuvjerljivo potencirajući na tvrdnji da je oštećeni napao optuženog. Iako branilac potencira na tome da je optuženi bio napadnut, na 5. strani žalbe navodi da je u pokušaju bjekstva oštećeni zadobio dva hica u leđa lijevo bočno. Na takav način odbrana dolazi u izvjesnu vrstu protivrječnosti tvrdeći da je optuženi postupao u nužnoj odbrani, a zatim tvrdi da je oštećeni u pokušaju bjekstva zadobio dva hica u predjelu leđa.

Neargumentovana je i neosnovana tvrdnja branioca da je optuženi prekoračio nužnu odbranu iz člana 26. stav 3. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i to usled jake razdraženosti ili prepasti izazvane napadom, a potom zaključuje da se radi o nužnoj odbrani. Ni ova pravna konstrukcija branioca ne može se prihvatiti iz razloga što izvedeni dokazi ne pružaju dovoljno osnova da se navedena tvrdnja može prihvatiti kao objektivna, realna i kao rezultat provedenog dokaznog postupka. Prije svega, na već više puta ponovljeno od strane prvostepenog, a i ovog suda, nije utvrđeno postojanje napad oštećenog na optuženog, pa s tim u svezi nije ni ispunjen uslov za primjenu nužne odbrane. Optuženi se nije nalazio u stanju jake razdraženosti, a ni prepasti, jer vještaci, na čiji nalaz se branilac poziva, to nisu utvrdili. Vještak Grubač je utvrdio da je optuženi u kritičnom momentu bio razdražen ponašanjem oštećenog, jer je u tom smislu njegov afekat rastao, ali nije bio razdražen u forenzičkoj terminologiji. Iz nalaza vještaka Olega Grubača i Danijele Ostojić, branilac pogrešno zaključuje da je optuženi bio u stanju jake razdraženosti ili prepasti izazvane napadom.

Takođe ovaj sud smatra imajući u vidu sve provedene dokaze da nema mjesta tvrdnji branioca da bi se moglo raditi o krivičnom djelu ubistvo na mah, a o čemu je i prvostepeni sud naveo razloge na strani 29. i 30. odluke. Izvedeni dokazi ne daju osnova za takvu tvrdnju, jer je izostalo stanje jake razdraženosti ili prepasti usled napada oštećenog, jer kao što je već rečeno napada na optuženog nije ni bilo, odnosno takva koncepcija odbrane se nije mogla prihvatiti, budući da izvedeni dokazi na glavnom pretresu nisu pružili osnova za takav zaključak.

Kada su u pitanju prigovori koji se tiču tačke 2. izreke presude, odnosno krivičnog djela Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te tvrdnja branioca da se optuženi za to djelo treba osloboditi, su potpuno neargumentovani i neosnovani, pa ih sud nije mogao ni prihvatiti. Na osnovu provedenih dokaza utvrđena je krivica i za to djelo, između ostalog, na osnovu Zapisnika o pretresu, Potvrde o oduzimanju predmeta, a u pogledu kojih je izvršeno i vještačenje po vještaku za eksplozivne naprave Ameru Žiliću, koji je utvrdio da navedeni predmeti predstavljaju minsko eksplozivna sredstva i dijelove, o čemu prvostepeni sud govori na strani 18. i 19. odluke, te na osnovu nalaza vještaka za balistiku i mehanoskopiju Almira Ramića, koji je utvrdio da oduzeti predmeti predstavljaju vojnu municiju, koju fizička lica ne mogu nabaviti u slobodnoj prodaji, ni posjedovati, o čemu prvostepeni sud govori na strani 19. i 20. odluke. S tim u vezi, radnjama koje je optuženi preduzeo, a koje su opisane pod tačkom 2. izreke presude, utvrđena su sva obilježja bića krivičnog djela za koje je i oglašen krivim. Što se tiče dijelova, odnosno oduzetih predmeta koji ne predstavljaju obilježje bića krivičnog djela, ovaj sud je utvrdio da svi dijelovi i oduzeti predmeti koje branilac navodi u žalbi sem dva pištoljska okvira predstavljaju vojnu municiju, koju fizička lica ne mogu nabavljati i da drugi predmeti predstavljaju minsko eksplozivna sredstva i dijelove, jer su u pogledu toga nalaze dali već naprijed navedeni vještaci. S tim u vezi, na pouzdan način su utvrđene sve činjenice i okolnosti koje govore da je optuženi počinio i krivično djelo Nedoizvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija iz člana 365. stav 2., u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vrijeme i na način kako je to i opisano u izreci presude.

Iako kao žalbeni osnov iz člana 296. stav 1. tačka b. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno žalba o krivičnopravnoj sankciji nije naveden kao razlog u uvodnom dijelu žalbe, branilac i u tom pogledu ističe da bi sud kao olakšavajuće okolnosti na strani optuženog trebao cijeniti da je krivično djelo počinjeno u stanju bitno smanjene uračunljivosti, da je optuženi starije starosne dobi ima 86 godina, bolestan, neosuđivan, da je preko vještaka psihijatrijske struke iskazao kajanje zbog navedenog događaja, a kao naročito olakšavajuće okolnosti je predložio da sud cijeni doprinos oštećenog nastanku navedenog događaja, kao i ličnost oštećenog da je bio nasilnik i problematična osoba. Međutim, sve te olakšavajuće okolnosti na koje branilac u žalbi ukazuje, kao što i proizilazi iz obrazloženja pobijane presude, sud je cijenio upravo na način na koji branilac i predlaže, a o čemu daje detaljne razloge na strani 28. odluke. Svim utvrđenim olakšavajućim okolnostima prvostepeni sud je dao adekvatan značaj koje objektivno te okolnosti i imaju, te se, i po ocjeni ovog suda, pravilno opredijelio za jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od deset godina. Budući da je ovaj sud, kada je u pitanju izrečena kazna optuženom, u prednjem dijelu ove odluke iznio svoj stav kada je razmatrao žalbu branilaca optuženog, u cilju izbjegavanja ponavljanja istog, smatra da nije nužno da ponovo detaljnije ukazuje na razloge zašto se nije prihvatio prijedlog da se izrekne blaža kazna optuženom.

Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio bitne povrede postupka, ni činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrdio, a ni druge propuste na koje se žalbama branilaca optuženog neosnovano ukazuje, kao ni povrede Krivičnog zakona na štetu optuženog, na koje sud pazi po službenoj dužnosti, ovaj sud je žalbe branilaca optuženog odbio kao neosnovane i potvrdio prvostepenu presudu.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude, a na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić